

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Evangelistarivm M. Maruli Spalaten. opus vere
euangelicum, sub fidei, spei & charitatis titulis in septem
libros partitum**

Marulić, Marko

Coloniæ, 1532

VD16 M 1298

De fornicatione vitanda. ca. 11.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35578

odii neglexisse, & patris vel matris familias personam gerendo suum non obiuisse officium. Ait enim beatus Apostolus: Si quis suorum maxime domesticorum curam non habet, fidem negavit, & est infideli deterior. Quod si par crimen est, fidem negare, & eorum quibus præes parui pendere salutem, nonne par erit & criminis vindicta poenaeque commissi? Quisquis igitur alios regendi officium suscepisti, caue maxime ne otio atque ignavia deditus illud fastidias, neue gregem cuius es pastor lupis laniandum dimittas, & perditæ ovis sanquis de manu tua requiratur. Corripe delinquentes, instrue ignaros, protege infirmos, liberare cõtende perclitantes, indigentibus victui necessaria compara, denique si præmio non ducaris, poenam time, quæ illis debetur, qui fidem negarunt.

1. Tim. 5.

De fornicatione vitanda. Ca. XI.

ET quontã matrimonio prætulimus viduitatem, viduitati virginitatem, nihilq; horum malum esse diximus, contraria quoq; in mediũ producenda sunt, vt vitij scditate offensi, cupidius vturib. incubamus. Virginitatem amittere, quid est aliud nisi ab ipsa angelicæ conditionis celsitudine ad nostræ mortalitatis humilitatem, descendere, & cum spiritu ceperis carni siniri? Similis angelis eras virgo dum nescires corruptionem, iuncta es viro honestis nuptiis, fateor non peccasti, facta es tamen de spiritali carnalis, de caelesti terrena, de auro purissimo æs vilissimum. Iam non potes venienti Christo sponso cum lampade accensa occurrere, nec inter sponsas eius censeri, virginũ ille spõsus est, non corruptarum amator. Et licet non repellat coniugatos coniugij iura seruantes: primo tamen loco habet virgines (vt dictum est) secundo viduas, vltimo maritatas. Quod de altero sexu dicimus, de vtroq; sentimus. Prior ẽ apud deũ q; feminã nescit, deĩ q; post cognitã castitatis votũ suscipit, postremo ille q; gignẽdæ prolis gratia matrimonio seruit, & pudicitia atq; charitatẽ genitali thoro debitã colit. Hæc sunt tria illa hominum gña, de quibus in euangelio dicitur: Tunc duo

Virginitas.

Matth. 4

erunt in agro, vnus assumetur, & vnus reliquetur, duæ molentes in mola, vna assumetur & vna relinquet. Virginitas in agro moratur puritatis inter nitentia intacto candore lilia, & Christum dominum inuocat dicens, Veniat dilectus meus in hortum suum, vt comedat fructum pomorum suorum. Continentium secundum esse censeo, qui carnem suam terunt mola ieiunij, vigiliarum, precum, honestiq; laboris, subdentes eam spiritui, vt panes mundi efficiantur deo offerendi. Sed vt noscamus quatum hi a virginitatis gradu distent, sub sexu minus nobili proferuntur, dum dicitur duo molentes, nec tamen i. deo conjugatis inferiores, quamuis non duæ sed duo de illis dictum sit. Quia virginum quidem & continentium inter se habilis congruaq; comparatio est. Coniugati autem non his conferuntur, sed incontinentibus potius, iuxta apostolicum illud: Melius est nubere quã vri. Nubere itaque bonum est, quia vri & ad illicitos ardere amplexus malum est. Duo igitur in lecto vno sunt, qui matrimonio copulantur, vt sint duo in carne vna, & lectulum non diuidant prauo desiderio amoris alieni. Cæterum quia nec virginibus castitas, nec viduis continentia, neque conjugatis proderit pudicitia, si mandata dei perficere neglexerint: ideo dicitur: vnus assumetur & vnus relinquetur. Quilibet enim ordo in duo erit diuisus: alios habebit qui saluabuntur, alios q; peribunt, saluandi obuiam Christo assumuntur in aerea: dampnandi autem relinquentur in igne cum diabolo commissi luituri. Quod si ne virgines quidem, quæ fatuæ erant, intrare beatitudinis ianuam potuerunt, q; modo intrabunt scortatores, adulteri, libidinibus die noctuque seruientes? Si inquam neq; continentibus, neque matrimonij fidem seruantibus parcitur, cum illa quæ iussa sunt, contempserint: quanto acrius torquebitur qui continentiam quoq; stupris polluerunt, vel qui conjugij sanctitatem adulterij nequitia profanarunt? Christus in Apocalypsi iratus clamat: Foris canes & venefici & impudici, & tu te ab eo suscipiendum speras, q;

Apo. 22.

post continentiae votū ad libidinis pristinae sordes re-
 uerteris, vt ad vomitum canis, & insipientes multercu-
 las blanditiis donisq; illicis, quasi incantationibus ve-
 neficus, & in omnem impudentiam præceps fereris, vt
 obscenæ appetitioni morem geras? an ideo fortasse
 negligentior es, quia quos foras exigi audis, solo beati-
 tudinis fructu carituros putas? At hic idem, cuius iudi-
 cia firma raraq; habentur. alibi ait: Fornicatorum par-
 tem cum veneficis idolatrisque futuram, in stagno ar-
 denti igne & sulphure; quod est mors secunda. Non so-
 lum igitur beatitudinis possessione priuabuntur, ve-
 rum etiam suppliciis nunq; finendis tradentur. Hoc q̄
 verum sit manifesta multorum exempla docent. In qui-
 bus Sodomam & Gomorram libidinibus ardentem ar-
 detior de cælo pluens flamma consumpsit. Zambri Isra-
 elitæ cædes & Madianitidis meretricis cui ille se con-
 iunxerat, deo populo iratum placauit. Lex quoq; adul-
 terii conuictos lapidibus obrui iubebat. Et licet postea
 clementissimus dominus legis rigorem euangelii gra-
 tia temperarit, indemnaram dimittendo adulterā, ne
 pœnitentibus adimere spem videretur salutis, Vade ta-
 men inquit, & noli amplius peccare, ne quid grauius ti-
 bi contingat. Grauius est enim in abyssum inferni de-
 trudi, quam lapidum ictibus interimī, & animæ quam
 corporis pati mortem. Resipiscite igitur impudici, re-
 dite ad cor fornicatotes, exurgite de stercore meretri-
 ces, dum licet, dum pœnitentiæ superest tēpus, ne post
 hac tristius vobis acerbiusque contingat, quam Sodo-
 mitis, quam Gomorrhæis, quā Zambri & Madianitidi
 scorto, quam denique est illud quod in puniendo ad-
 ulterio lex decernit. Nihil enim terribilius dici aut ex-
 cogitari potest, igni inextinguibili, tenebris exteriori-
 bus, verme immortalī, perenni fletu, nunquam quietu-
 ro dentium stridore, pœniscq; illis, quarum grauitas ne-
 que intermittenda, neque eleuanda, neque sæculis vl-
 lis vnq; speratur finienda. Quorsum igitur illa mortife-
 ræ cupidinis fomenta, amatorias misitare tabellas, de-
 linificis blandiri verbis, nutu, nictu, sibilis allicere, co-

Apo. 21.

Sodoma.
Zambri.

Iohan. 8.

mere caput, vestimenta componere, fores obsidere aliorum, ludis interesse, choreis, cantibus, sonis, iocis diem consumere, modis omnibus effœminari ac mollescere. Quorsum etiam tot ornandi corporis instrumenta, speculum, pecten, vossellæ, calamistrũ, discernicula, bullæ, crepitula, segmenta, in aures, monilia, armillæ, anuli, reticulæ, vittæ, margaritæ, lapilli, quæ enumerare nedũ æstimare difficile est? Quorsum postremo ad fucandam faciem purpurisum & cerusa? ad erugandam atq; emaculandam alia quædam smegmata, mangonumq; linitiones? Quid hoc est, nisi propriam pudicitiam profiteri, & vim inferre alienæ, & nullum omnino obscœnitatibus modum imponere? Mirrite ista quæso, qui tam insipienter excidistis, & ad mentem reuersi tandem aliquando cogitate, an tanti sit breuis ac momentanea corporis voluptas, vt propter illam vel bonum infinitum castitati propositum contemni debeat, vel infinitũ malum impudicitia paratum non timeri? Cogitate inquæ quæ secutura sunt, vt his quæ instant libentius abstineatis. Haud facile præsentibus delinitur, qui quotidie pensitat futura.

De triplici eleemosynarũ genere

Cap. XII.

Mat. 5.
Luce. 6

Satis ista de castitate ac pudicitia, nunc magis, pximam charitati & tutem explicabimus, erga egenos liberalitatem. Dñi nri, cuius oia sunt, pceptum est. Qui petit a te, da ei, & volenti mutuari abs te ne aueraris. Alioq; inopia tua succurrat opulẽria, vt obedias deo. Et licet iuxta aliã euangelistã dictũ sit, Omni petenti te tribue, non iuberis tribuere oia, sed omnibus. Rẽ male petenti, da consiliũ ne petat, iuste petenti paupi, da qd petit, si potes, si id nõ potes, da excusationem, & vobis cõsolare miserẽ, si nequeas auxilio. Atq; ita oĩ petenti dabis aliqd, cum dederis, qd & te dare deceat, & illũ accipere. Eadẽ rõ erit mutui pstandi. Neq; em̃ mutandus est gladius irato, neq; clavis furi, neq; equus latro-